

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

สมพิศ จำปาเงิน*

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง เพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกในสตรีกลุ่มเป้าหมาย ประชากรตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ทฤษฎีรูปแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพเป็นแนวทางในการวิจัย. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสตรีกลุ่มเป้าหมายอายุ ๓๕, ๔๐, ๔๕, ๕๐, ๕๕ และ ๖๐ ปี ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๕๑ คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง. เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๐ - เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไช - สแควร์ และสถิติสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน.

การสำรวจพบว่าสตรีกลุ่มเป้าหมายร้อยละ ๔๖.๖ มีระดับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูกอยู่ในระดับปานกลาง, ร้อยละ ๕๗.๒ มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงการเป็นโรคมะเร็งคอมดลูกอยู่ในระดับปานกลาง, ร้อยละ ๖๘.๑ การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกอยู่ในระดับปานกลาง, ร้อยละ ๗๒.๕ มีการรับรู้ผลดีของการมาตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูกอยู่ในระดับสูง, และร้อยละ ๖๐.๖ มีพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกในระดับสูง, และสตรีกลุ่มเป้าหมายร้อยละ ๕๗ ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูก, ร้อยละ ๑๐.๗ไม่ได้รับการตรวจ; สถานภาพสมรสและความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าที่ ≤ ๐.๐๕).

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกท่าน ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูกแก่สตรีกลุ่มเป้าหมายเป็นประจำ เพื่อให้สตรีกลุ่มเป้าหมายได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูกเพิ่มมากขึ้น เพื่อสุขภาพที่ดีของกลุ่มเป้าหมายต่อไป.

คำสำคัญ: พฤติกรรมการดูแลตัวเอง, โรคมะเร็งคอมดลูก, สตรีกลุ่มเป้าหมาย

Abstract

Factors Relating Self-care Behavior to the Control of Cervical Cancer in a Target Group of Women in Tambol Nong Ya Sai, Nong Ya Sai District, Suphan Buri Province

Sompit Jampa-ngern*

*Nong Ya Sai Hospital, Suphan Buri Province

This survey research study was aimed at to examining the self-health-care behavior of women in preventing cervical cancer among a target group of women in Tambol Nong

*โรงพยาบาลหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

Ya Sai, Amphur Nong Ya Sai, Suphan Buri. Applying the Health Belief Model Theory as a guideline, the research had been performed during June and July 2007 using purposive sampling on 251 target women aged 35, 40, 45, 50, 55 and 60 in the area under the responsibility of Nong Ya Sai Hospital. The research workflow consisted of interviewing, data collection and analyzing processes, using frequency distribution, percentage, means, standard deviation, chi-square test and Pearson's correlation coefficient.

The results indicated that 46.6 percent of the target group of women had an intermediate level of knowledge about cervical cancer, 97.2 percent had an intermediate level of acknowledging risk opportunities in having cervical cancer, 68.1 percent had an intermediate level of acknowledging cervical cancer, 72.9 percent had a high level of acknowledging the benefit of having a Pap smear test, 60.6 percent had a high level of self-care behavior in preventing cervical cancer, 53.0 percent had a Pap smear test, while 10.7 percent did not undergo that test. The research also informs that marriage status and knowledge about cervical cancer have a significant relationship with self-care behavior in preventing cervical cancer (p value ≤ 0.05).

Recommendation: Public health officials should provide knowledge about cervical cancer to increase the number of target group women who have undergone a Pap smear test, which will lead to good health.

Key words: self-care behavior, cervical cancer, target group women

ภูมิหลังและเหตุผล

โรคมะเร็งคอมดลูกเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนา. ในประเทศไทย มะเร็งคอมดลูกเป็นโรคมะเร็งอันดับหนึ่งในสตรีไทย. จากสถิติสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข^(๑,๒) พบว่าในแต่ละปีมีสตรีที่ป่วยด้วยโรคมะเร็งคอมดลูกระยะลุกลามปีละ ๕,๖๐๐ คน และคาดการณ์ประมาณจำนวนผู้ป่วยมะเร็งคอมดลูกรายใหม่ใน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งประเทศจะไม่น้อยกว่า ๘,๐๐๐ ราย^(๑). ทั้ง ๆ ที่มะเร็งคอมดลูกเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ เนื่องจากมีระยะก่อนเป็นมะเร็งนานหลังจากที่มีการเริ่มต้นจะใช้เวลาเกินกว่า ๑๐ ปีที่จะเป็นมะเร็งระยะลุกลาม แต่ปรากฏว่าเมื่อพบผู้ป่วยมะเร็งคอมดลูก ส่วนใหญ่เป็นโรคในระยะลุกลาม ซึ่งอัตราการอยู่รอด ๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕. แต่อัตราการอยู่รอด ๕ ปีนี้จะดีขึ้น ถ้าค้นพบในระยะเริ่มแรก^(๒).

การลดความเสี่ยงการเป็นมะเร็งคอมดลูกคือ การค้นพบในระยะเริ่มแรกให้เร็วที่สุด โดยเฉพาะในระยะก่อนเป็นมะเร็งเนื่องจากการรักษาในระยะนี้จะมีประสิทธิภาพสูง. ดังนั้น การตรวจหาความผิดปกติตั้งแต่เนิ่น ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะสตรีทุกคนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปมีความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งคอมดลูก, โดยเฉพาะอายุ ๓๕ ปีขึ้นไปที่ตั้งงานแล้ว

พบได้มากกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้ป่วย และพบมากที่สุดใอายุ ๔๕-๕๐ ปี. สตรีโสดอายุมากก็พบได้เช่นกันแต่น้อยราย^(๓). จากการศึกษาของ International Agency for Research on Cancer (IARC/WHO) พบว่าการตรวจข้อมเซลล์ป้ายช่องคลอดปีละครั้งทุกปี, ๒ ปีครั้ง หรือ ๓ ปีครั้ง อัตราโรคมะเร็งคอมดลูกลดลงได้ถึงร้อยละ ๓๑-๓๓, และการตรวจข้อมเซลล์ป้ายช่องคลอด ๕ ปีครั้งพบว่าอัตรามะเร็งคอมดลูกลดลงร้อยละ ๘๔ โดยการคัดกรองในสตรีอายุ ๓๕-๖๔ ปี^(๔). จากการศึกษาในหลายประเทศพบว่าการตรวจคัดกรองมะเร็งคอมดลูกด้วยการป้ายช่องคลอดตรวจเซลล์มะเร็งให้ครอบคลุมสตรีกลุ่มเป้าหมาย มีความสำคัญต่อการลดอัตราการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกได้มากกว่าความถี่ที่ได้รับการตรวจแต่ไม่ครอบคลุม. ดังนั้น แผนการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดให้สตรีที่มีอายุ ๓๕, ๔๐, ๔๕, ๕๐, ๕๕ และ ๖๐ ปี ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งคอมดลูกทุกคน ด้วยวิธีแป็ปสเมียร์ และกำหนดเป็นบริการที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า^(๓).

จากการดำเนินงานการตรวจคัดกรองมะเร็งคอมดลูกในสตรีกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว จังหวัดสุพรรณบุรี^(๕) พบว่ามีความครอบคลุมเพียงร้อยละ ๔๑.๐๗ ใน พ.ศ. ๒๕๔๗, ร้อยละ

๕๔.๔๓ ใน พ.ศ. ๒๕๔๘ และ ร้อยละ ๕๕.๕ ใน พ.ศ. ๒๕๔๙, ซึ่งอำเภอหนองหญ้าไซ มีอัตราความครอบคลุมของการตรวจคัดกรอง พ.ศ. ๒๕๔๘ ร้อยละ ๕๗.๔๙ และในปี ๒๕๔๙ ร้อยละ ๕๓.๕ จะเห็นว่าอัตราความครอบคลุมยังค่อนข้างต่ำแม้จะผ่านเกณฑ์เมื่อเทียบกับเป้าหมายและมีแนวโน้มที่ลดลง ตามแผนการป้องกันและควบคุมโรคมาเร็งแห่งชาติ ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ ๕๐ ของสตรีกลุ่มเป้าหมาย และการค้นพบผู้ป่วยมะเร็งคอมดลูกรายใหม่ส่วนใหญ่เป็นในระยยะลุกลาม^(๖) ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมายังประสบปัญหาหลายประการ ผู้ที่มารับการตรวจด้วยความสมัครใจมักมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นแล้ว ส่วนในคนที่ยังไม่มีการผิดปกติมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการไม่รับการตรวจ ได้แก่ ความกลัวต่อการตรวจคัดกรอง กลัวเจ็บกลัวการตรวจพบโรค มีความอาย และไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรค.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

๑. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ การศึกษาสถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ กับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรคมะเร็งคอมดลูก.
๒. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการมาตรวจมะเร็งคอมดลูกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรคมะเร็งคอมดลูก.

ระเบียบวิธีศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสตรีกลุ่มเป้าหมายอายุ ๓๕, ๔๐, ๔๕, ๕๐, ๕๕ และ ๖๐ ปีในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลหนองหญ้าไซ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๒๕๑ คน. โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

๑. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส, ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการมาตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูก.

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันการเป็นโรคมะเร็งคอมดลูก.

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจในประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สตรีกลุ่มเป้าหมายในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลหนองหญ้าไซ ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๒๕๑ คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง.

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำมาจากมหาวิทยาลัยมหิดล^(๖) และผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาและปรับปรุงตามกรอบแนวความคิด ที่มีเนื้อหาที่ครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการตรวจคัดกรองมะเร็งคอมดลูก และพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก อันประกอบด้วย ๖ ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรส.
- ส่วนที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก.
- ส่วนที่ ๓ การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก.
- ส่วนที่ ๔ การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก.
- ส่วนที่ ๕ การรับรู้ผลดีของการตรวจคัดกรองมะเร็งคอมดลูก.
- ส่วนที่ ๖ พฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก.

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สถิติพรรณนา ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส, ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูก และพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก โดยวิเคราะห์ค่าสถิติความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.

๒. สถิติวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส, ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูกกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก ใช้ไหม-สแควร์ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน.

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มเป้าหมายร้อยละ ๒๓.๖ มีอายุ ๔๕ ปี, ร้อยละ ๒๒.๓ อายุ ๔๐ ปี, ร้อยละ ๑๖.๐ อายุ ๕๐ ปี: ร้อยละ ๖๘.๔

จบประถมศึกษา, ร้อยละ ๒๒.๗ ไม่ได้เรียนหนังสือ, ร้อยละ ๘.๔ จบชั้นมัธยมศึกษาหรือสูงกว่า; ร้อยละ ๖๐.๖ มีอาชีพทำนา/ทำไร่/ทำสวน, ร้อยละ ๒๔.๖ รับจ้าง, ร้อยละ ๗.๖ แม่บ้าน; ร้อยละ ๖๒.๙ มีรายได้ ๒,๐๐๑- ๕,๐๐๐ บาท, ร้อยละ ๒๑.๑ น้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท, ร้อยละ ๑๒.๔ รายได้ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท; ร้อยละ ๘๒.๙ สถานภาพสมรส คู่, ร้อยละ ๑๗.๑ หม้าย/หย่า/แยก.

ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษ อาชีพ สถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก

สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกในสตรีกลุ่มเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าพี ๐.๐๑๘). อายุ การศึกษา

ตารางที่ ๑ ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษ อาชีพ สถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก

ตัวแปร	การปฏิบัติ						ไหม-สแควร์	ค่าพี
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ			
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ		
การศึกษา								
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๓๘	๖๖.๓	๑๒	๒๑.๐	๓	๑๒.๓		
ประถมศึกษา	๑๐๓	๕๕.๕	๕๐	๒๘.๕	๒๐	๑๑.๖	๑.๕๘	๐.๓๓๕
มัธยมศึกษาหรือสูงกว่า	๑๑	๕๒.๔	๓	๓๓.๓	๓	๑๔.๓		
รวม	๑๕๒	๖๐.๖	๖๕	๒๖.๕	๓๐	๑๒.๐		
อาชีพ								
แม่บ้าน	๘	๔๒.๑	๕	๒๖.๓	๖	๓๑.๖		
ค้าขาย	๖	๔๒.๕	๖	๔๒.๕	๒	๑๔.๓		
ทำนา/ทำไร่/ทำสวน	๑๐๐	๖๕.๘	๔๑	๒๗.๐	๑๑	๗.๒	๑๕.๓๒	๐.๐๕๓
รับจ้าง	๓๕	๕๖.๕	๑๖	๒๕.๘	๑๑	๑๗.๗		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓	๗๕.๐	๑	๒๕.๐	-	-		
รวม	๑๕๒	๖๐.๖	๖๕	๒๖.๕	๓๐	๑๒.๐		
สถานภาพสมรส								
คู่	๑๓๒	๖๓.๕	๕๕	๒๖.๔	๒๑	๑๐.๑		
หม้าย/หย่า/แยก	๒๐	๔๖.๕	๑๐	๓๒.๖	๙	๒๐.๕	๕.๖๐	๐.๐๑๘*
รวม	๑๕๒	๖๐.๖	๖๕	๒๖.๕	๓๐	๑๒.๐		

ตารางที่ ๒ ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ รายได้ กับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูก

ตัวแปร	ราย	r	ค่าพี
อายุ	๒๕๑	-๐.๐๗๒	๐.๒๕๘
รายได้	๕๐	-๐.๐๔๔	๐.๔๘๔

ตารางที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการมาตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก

ข้อมูล	ราย	r	ค่าพี
ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก	๒๕๑	๐.๒๐๖	๐.๐๐๑*
การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก	๒๕๑	๐.๐๕๘	๐.๓๕๖
การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก	๒๕๑	๐.๐๐๑	๐.๙๕๑
การรับรู้ผลดีของการมาตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูก	๒๕๑	๐.๑๑๕	๐.๐๗๐

อาชีพ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกของสตรีกลุ่มเป้าหมาย (ค่าพี > ๐.๐๕) (ตารางที่ ๑ และ ๒).

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการตรวจคัดกรองมะเร็งคอมดลูกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก

ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าพี ๐.๐๐๑) โดยที่ตัวแปรความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งคอมดลูก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ ๐.๒๐๖ และการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งคอมดลูก, การรับรู้ผลดีของการมาตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูก ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการ

เกิดโรคมะเร็งคอมดลูกโดยนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าพี > ๐.๐๕) (ตารางที่ ๓).

วิจารณ์

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีรูปแบบจำลองความเชื่อด้านสุขภาพ ในการสำรวจพฤติกรรมการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการเกิดโรคมะเร็ง มีผลให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดูแลตนเอง ซึ่งได้แก่ สถานภาพสมรส และความรู้เรื่องโรคมะเร็งคอมดลูก มีผลต่อการมาตรวจสุขภาพ. ดังนั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรส่งเสริมให้สตรีกลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูก เพื่อสนับสนุนการมาตรวจสุขภาพทุก ๆ ปีอย่างต่อเนื่อง และควรนำผลวิจัยนี้ไปใช้กับการรณรงค์การตรวจมะเร็งเต้านมและอื่น ๆ ต่อไป.

เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ผู้บริหารระดับจังหวัดและระดับอำเภอควรให้การสนับสนุนวัสดุ - อุปกรณ์ ต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานบริการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งคอมดลูกในประชากรจังหวัดด้วย.

เอกสารอ้างอิง

๑. สถาบันมะเร็งแห่งชาติ. แผนการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูกที่เหมาะสมในประเทศไทย. ม.ป.ท.; ๒๕๔๗. คู่มือการตรวจภายในและการทำ Pap smear. ม.ป.ท.; ๒๕๔๕. มะเร็งแห่งชาติ, ผลงานประจำปี ๒๕๔๕. นนทบุรี: สหมิตรพรีนติ้ง; ๒๕๔๖.
๒. ระเบียบ แคว้นคอนดิม. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตรวจมะเร็งปากมดลูก ศูนย์สุขภาพชุมชนใหม่มาเพียง อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น. วารสารสาธารณสุขขอนแก่น ๒๕๔๗; ๑๖:๖-๘.
๓. กรมการแพทย์. แนวทางเวชปฏิบัติการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกและการรักษาผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของปากมดลูก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; ๒๕๔๗.
๔. สถาบันมะเร็งแห่งชาติ. แผนการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งปากมดลูกที่เหมาะสมในประเทศไทย. ม.ป.ท.; ๒๕๔๗.

๕. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี. เอกสารประกอบการตรวจราชการและนิเทศงานกรณีปกติ; ๒๕๔๘.
๖. โรงพยาบาลหนองหญ้าไซ. สรุปผลการดำเนินงานสาธารณสุข ปี ๒๕๕๐ (ตค. ๔๘-กค. ๕๐); ๒๕๕๐.

เอกสารอ่านเพิ่มเติม

๑. สาโรจน์ วรรณพฤกษ์. บทความวิชาการที่สมบูรณ์. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๔๘; ๕:๑๘๔.
๒. สมหมาย อังสุวรรณ. มะเร็งคอมดลูก/ มะเร็งปากมดลูก. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๔๘;๕: ๒๕๕ (จดหมาย).
๓. เรือน สมณะ. คอมดลูก/ปากมดลูก. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๔๘; ๕:๒๕๖ (จดหมาย).